

Методичні рекомендації щодо організації застосування прогностичної моделі розвитку загальної середньої освіти

Мушка О. В., канд. пед. наук

Пошукова прогностична модель розвитку загальної середньої освіти, була розроблена Д. О. Пузіковим у процесі виконання технічного завдання та програми дослідно-експериментальної роботи відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України. Розробка ґрунтується на досягненнях теорії й методології освітньо-педагогічного прогнозування, методи побудови прогностичних сценаріїв (Scenario-writing), а також створеній Д. О. Пузіковим теоретичній моделі прогнозування розвитку загальної середньої освіти.

Зазначена пошукова модель забезпечує розроблення прогностичних сценаріїв розвитку системи загальної середньої освіти на основі прогностичної інформації про стан системи загальної середньої освіти, даних про цілі (спрямованість) її розвитку, а також про внутрішні (профільні) й зовнішні (фонові) чинники, які на неї впливають.

Вивчення зазначеної прогностичної моделі, аналіз директивних і методичних документів, що визначають розвиток системи загальної середньої освіти на сучасному етапі, а також літературних джерел, в яких уміщено інформацію про актуальний стан цієї системи, динаміку її найважливіших показників та вплив на неї зовнішніх (фонових) чинників дають нам змогу сформулювати й запропонувати такі методичні рекомендації:

1. Модель може результативно застосовуватися досить широким колом суб'єктів освітньої діяльності та управління, пов'язаних із системою загальної середньої освіти для вироблення прогностичних сценаріїв розвитку цієї системи. Застосування цими суб'єктами моделі для вироблення названих сценаріїв доцільно в процесі розроблення ними директивних і методичних документів, що визначатимуть розвиток закладів системи загальної середньої освіти.

2. Оптимальним для застосування моделі буде обласний рівень управління закладами системи загальної середньої освіти, оскільки цей рівень дає

зможу якнайповніше врахувати загальні цілі та динаміку розвитку цієї системи. Водночас на обласному рівні можна врахувати регіональну освітню й соціально-економічну специфіку, освітні запити громад і ринку праці, що стають важливими зовнішніми чинниками розвитку загальної середньої освіти на сучасному етапі. Модель (з відповідними заувагами) можна застосувати на місцевому рівні, а також на рівні окремого закладу загальної середньої освіти. У цьому випадку необхідно враховувати суттєве збільшення фонових чинників (за рахунок приєднання до них впливів системи загальної середньої освіти в цілому, фонових впливів регіональних або місцевих чинників).

3. Окрім управлінців, до застосування моделі, вироблення прогностичних сценаріїв розвитку закладів загальної середньої освіти доцільно залучити вчених, викладачів вищих навчальних закладів, учителів-методистів, представників громадських освітніх організацій.